

DARDAN ND RME ERKÂNI

“DERGÂHTA B RL K”

ÇALI MALARINDA OLU TURULAN
ERKÂNLARIMIZI NCELEME VE DERLEME
KOM SYONLARINCA HAZIRLANMI TIR.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Yasa'nın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan Serçe me Yayınları'nın ve yazarının izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt Sistemi ile ço altılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

DARDAN ND RME ERKÂNI

Hünkâr Hacı Bekta Veli Vakfı
Erkânları nceleme ve Derleme Komisyonu

Birinci Basım – stanbul, ubat 2016
ISBN: 978-605-84633-9-4

SERÇE ME

YAYINLARI

Hünkâr Basım, Yayıncılık, Da ıtım,
Organizasyon, Tic. A

Molla Gürânî Mah. Millet Cad. No:84
Karagül Merkezi, Kat: 4 D: 413 (225)
34093 FAT H – stanbul

Tel/Faks: +90.(0)212.521 22 10
E-posta: hunkaryayin@gmail.com

Baskı-Cilt: Sonsuz Matbaa Kâ ıt Mücellit
Hizm. San. ve Tic. Ltd. ti
Davutpa a Cad. Yılanlı Ayazma Sok., No: 8/G
Zeytinburnu / stanbul

Sertifika No: 28487

Tel: 0212.674 85 28 Faks: 0212.674 85 29

çindekiler Tablosu

ÖNSÖZ	4
G R	7
<i>Hizmetlere Ba lama</i>	12
<i>Süpürgeci/Farra Hizmeti</i>	12
<i>Tezekâr / briktar Hizmeti</i>	14
<i>Delil /Çera Hizmeti</i>	15
<i>Kurban Hizmeti:</i>	20
DAR ERKÂNI	25
<i>Sakka Hizmeti</i>	48
<i>Lokma Hizmeti</i>	50
<i>Süpürge Hizmeti</i>	54
<i>Çera Sırlama</i>	54
<i>Dardan ndirme Erkânının Mühürlenmesi</i>	56
<i>Kırk Lokması</i>	57
<i>Dem/Dolu Hizmeti</i>	58
<i>Cemde On ki Hizmet Sahiplerinin Görevleri</i> .	67
<i>Yol Diliyle (Sözlük)</i>	68

ÖNSÖZ

Alevi-Bekta i toplumunun inançsal birli ini sa lamak, inanç alanında tarihin birikimiyle toplumumuzun önüne yı ılmı mü küllere çözümler üretmek amacıyla, adına **“Dergâh’ta Birlik”** dedi imiz bir yola koyulduk.

27 Aralık 2010 tarihinden ba layarak Anadolu’da ve Avrupa’da kırkı a kın muhabbet erkânı içinde *“Dergâh’ta Birlik”* toplantıları yaptık. Bu toplantılara katılan canlar, ayrıca demokratik örgütlerimizin yöneticileri, Dedeler, Analar, Babalar ve Zakirler kendi dü üncelerini ve gördükleri mü külleri dile getirdiler.

Dergâh’ta Birlik

Bu çalı ma sonunda 10–11 Eylül 2011 tarihinde Hacı-bekta ’ta geni katılımlı bir toplantı yapıldı. Toplantıya ocaklarımızın temsilcileri, Dedeler, Analar, Babalar ve Zakirlerin yanı sıra demokratik örgütlerimizin genel merkez, federasyon ve konfederasyon yöneticileri, ba ımsız kurumlarımızın temsilcileri davet edildi. Bu toplantıya katılan tüm canlar mü küllerimizin nasıl çözülece i konusundaki önerilerini dile getirdiler.

Toplantıda yapılan tespit ve öneriler temelinde *“Dergâh’ta Birlik”* yolunda çalı malarımızı derinle tirmek için yapılması gereken i ler üzerine bir dizi tavsiye kararları alındı.

Alınan bu tavsiye kararlarını hayata geçirmek üzere adımlar atılmaya ba landı. Tarihteki ismiyle *“Hünkâr*

Hacı Bekta Veli Vakfı'nın" kurulu u tamamlandı ve 4 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak ilan edildi. Yasalar gere i hiçbir ticari i le u ra masına izin verilmeyen vakfın, çalı malarını sürdürebilmesi için vakıf içinde gereken iktisadi i letme kuruldu. Bu iktisadi i letmeyle sürekli yayınıımız *Serçe me Dergisi* ve kitaplar yayımlanmaya ba landı.

Erkânlarımızı Özümüze Uygun Hale Getirmek

Tavsiye kararlarının en önemlilerinden biri de erkânlarımızın uygulamalarındaki bozulmaların giderilmesi için çalı malar yapılmasıydı.

Toplantının ardından erkânlarımızın gözden geçirilmesi için çalı malar ba latıldı. Yüzyıllardır yol ulularımıza yapılan baskı, kıyım ve sürgünler; dergâhlarımıza uygulanan yasaklar; Alevi-Bekta i toplumuna yönelen katliamlar ve Yolumuzu devletin slam anlayı ına teslim olmaya te vik ve zorlama giri imleri, Alevi-Bekta i toplumu üzerinde sınırlı da olsa bir etki yapmı tır. Toplumumuzun bazı kesimleri sindirilmı , yol süre imiz, erkânlarımız bozulmu , batınî de erlerimizizin yerine zahirî ibadet biçimleri geçmeye ba lamı tır.

Her biri birer e itim kurumu olan dergâh ve ocakların çalı malarının kesintiye u rması ve zorla ması kar ısında topluluklarımız, var olan birli in daha da bozulmaması için "Yol bir, süre k bin bir" anlayı ıyla hareket etmek zorunda kalmı tır. Her yöre ve bölge atadan ne gördüyse erkânı, yolu öyle sürdürmeye çabaladı tır.

Ya anılan hızlı göç süreci ile birlikte dayatılan resmi din ve ibadet anlayışı do rultusunda yürütülen e itim, erkânlardaki bozulmaları hızlandırmı tır.

Bugün bazı cemlerimiz, baskın inancın etkisi altında kalarak yolumuzda yeri olmayan biçimlerde yapılmaktadır. Böyle cemlerde dedeler, babalar, analar gülbenkler yerine vaizler gibi dualar okumaktadır. Bu nedenle erkânlarımızı özümüze uygun hale getirmek, inanç birli imizi güçlendirmek ve gönüllerimizi birlemek yol için yapılabilecek en önemli çalı madır.

A k-1 muhabbetlerimizle!

Safa Ulusoy

Veliyettin Hürrem Ulusoy

Hacı Bekta Veli Dergâhu Postni ini

Hacı Bekta Veli Dergâhu Postni ini

G R

Yolumuzda Dardan ndirme Erkânı; ya amı boyunca özünü darda bilen ikrarlı canın Hakk'a yürümesi ile ikrarına ve görgüsüne ahit olmu canlar huzurunda Hakk'a u urlanması anlamındadır.

Dar Erkânı/Dar Cemi aynı zamanda, Hakk'a yürüyen canın öncelikle musahibi, ailesi ya da istekli canlar tarafından dünyalı a ait alacak-verecek ve di er mü küllerini, canların huzurunda halletmek, rızala mak için yapılır. Yani halk deyimiyle “**Kul hakkından**”, yol diliyle “**Can Hakkından**” arınmasını sa lamak içindir.

Her yıl görgüden geçen ikrarlı, nasipli ya da musahipli canın Hakk'a yürüdü ü gün ile son görgü cemi arasındaki zamanı sorgulayan, cümle canlardan rızalı ının alındı ı erkândır/cemdir.

Dar Erkânı/Dar cemi, Hakk'a yürüyen canın topra a sırlanmasından itibaren genellikle kırk gün geçtikten sonra yapılır. Ancak, bu hizmet topra a sırlandı ı gün veya ilerleyen günlerde de yapılabilir. *Çelebi ve Dedegân Süre inde “krar Vermek”, “Musahip Olmak”, Babagan Süre inde “Nasip Almak”, “Yola Girmek”* anlamına gelir.

krarlı/Nasipli/Musahipli olmayanın aslında Dar Erkânı/Dar Cemi yapılmaz. Ancak, yukarıda belirtilen özelliklere sahip olamamı , ama yola gönül vermi , inancına sadık canlarımız için de acıyı payla mak, gönülleri birlemek ve rızalık almak adına da Dar Erkânı/Dar Cemi dı ında (üç nefes bir düvaz ve gülbenkler ile) bir hizmet yürütülebilir.

Hazırlık

Hakk'a yürüyen canın varsa öncelikle musahibi, ailesi ya da istekli canlar, cem erenlerine ve erkânı/cemi yürütecek olan dede, ana veya babaya önceden “Dardan ndirme” ile ilgili arzusunu söylerler. E , dost ve kom uların rızalı ını alır. Daha sonra Erkânın yürütülece i cemevi ya da belirlenen mekân peyik tarafından canlara duyurulur. Canlar toplanır, kurban tı lanır sonra da hizmetler yürür.

Hakk'a yürüyen canın öncelikle musahibi, ailesi ya da istekli canlar tarafından erkân öncesi görü - me yoluyla alacak, verecek vb. mü küllerin çözümesinin nasıl yapılaca ı anlatılmalı ve erkân ba - lamadan mü küller çözülmelidir. Sorumlulu u üstlenen vekil durumundaki ki iler, Erkân sırasında dara durduklarında dile getirilebilecek mü külleri de çözmek durumundadır.

Rızalık Alma/Gönül Birleme

Dardan ndirme Erkânı'na ba larken; Dede/Baba/Ana, canlara cemin içeri i ile ilgili açıklamalarda bulunur. Bu açıklamalardan sonra:

Dede/Baba/Ana:

“Erenler, Canlar!

Hizmetlere ba lamadan önce gönüllerimizi birlememiz lazım. Birbiriyle küskün, dargın olan, ya da istekli olan varsa meydana gelsin...

Yediden yetmi e cümle cem erenleri birbirimizden ho nut ve razı mıyız?” diye üç kez sorar.

E er küskün, dargın ya da istekli olan canlar varsa sırayla yerinden kalkıp meydana gelir, niyaz eder ve darda durarak mü külünü, iste ini dile getirir. Bu arada ikâyet edilen canlar, Dede/Baba/Ana, Rehber ya da Gözcü tarafından meydana ça rılır, onlar da niyaz edip dara dururlar.

Cemde bulunan di er canlar “*Edep-Erkân*” olur. Dardakiler ayrı ayrı dinlenir. Dede/Baba/Ana erkânda oturan canlarla birlikte mü külleri halleder.

Mü küller hallolup gönüller birlendikten sonra, dardan bo inilemeyece inden; ya cem erenlerinin verece i bir sitem ya da gönüllerine bırakılarak bir lokma vermeye dardaki canlar rızalık gösterirler.

Dede/Baba/Ana: (dardaki canlara gülbenk verir)

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hak erenler durdu unuz dardan, gördü ünüz
didardan mahrum eylemeye!
Korktu unuza u ratmaya!
Birlik ve beraberli inizi daim eyleye!
Eksiklikleri tamama yaza!
Dil bizden nefes; Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola. Gerçe e Hü!”* der ve dardakiler
meydana niyaz eder, yerlerine geçerler.

Dede/Baba/Ana:

“Canlar! Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

*“Hak erenler de cümlemizden razı olsun, a
a an dervi e ni an!”* der.

Bütün canlar sa ında ve solundakilerle niyazla ır-
lar. Canlar birbirlerinin omzuna niyaz edebildikleri
gibi, elini gö süne götürüp, ardından ba ya da i a-
ret parma ını duda ına de dirmek suretiyle de ni-
yaz ederler. Bu niyazla ma canların gönül birli i-
nin ifadesidir.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

*“Hak bu dirlikten, bu birlikten cümlemizi
ayırmaya, birli imiz daim ola,
Dil bizden nefes; Pir'den ola!
Gerçe e Hü!”*

*“Erenler, canlar gönüllerimiz birlendi. Hizmet
sahipleri hizmetlerini yürütsün!”* der.

Hizmetlere Ba lama

“*Yol Bir Sürek Bin Bir*” anlayı na ba lı olarak, On ki Hizmetlerin sıralaması ve uygulaması bölgelere ve ocaklara göre farklılıklar gösterebilmektedir. Bu durumda Erkânlarımızın özüne sadık kalınarak yerel uygulamaların gerçekte tirilmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Süpürgeci/Farra Hizmeti

Hizmet sahibi koltu unun altında süpürgeyle meydana gelir. “**Hü!**” der, e ilir, meydandaki serili halı, kilim ya da Dede/Ana/Baba’nın oturdu u postun ucunu kaldırıp altına do ru “**Sırrı sır edenin demine Hü!**” diyerek üç defa süpürür. Dara durur, bir eli a a ıda yere de ebilecek ekilde di er eliyle de süpürgeyi üç defa “**Hak Muhammed ya Ali!**” diye avuç içine do ru süpürdükten sonra süpürgeyi koltu una alır tekrar dara durur. “**Hü!**” diyerek a a ıdaki tercümanı okur:

“Destur-u Pir... ”

Pirimiz; ol Hünkâr Hacı Bekta ’tır.

Üstazımız; Kırklar Meydanı’nda Seyyid-i Farra ’tır.

Muhammed’in gül cemaline,

Hasan’la Hüseyin’in kemaline,

Aliyye’l Murtaza’nın yoluna,

Allah Eyvallah, Hü!

Tüm Canlar:

“Hü!” derler.

E er bu hizmeti üç bacı yapıyorsa, yine aynı ekilde **“Hü!”** diye meydana gelip sırayla her biri birer defa süpürürken **“Hak Muhammed ya Ali!”** dedikten sonra,

Destur-u Pir...

***Biz üç bacıyız, Güruh-u Naci’yiz,
Kırklar Meydanı’nda süpürgeciyiz.***

Pâk olsun meydan,

Kör olsun Yezid-ü Mervan,

Gele eri e, Mehdi Sahib-i Zaman!

Nefes pirdedir. Hü!

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

***Seyyid-i Farra Pirimiz’in himmeti ve safa
nazarları üzerimizde hazır ve nazır ola!***

Hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola!

Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz, üstazımız

Hünkâr Hacı Bekta Veli.

Gerçe e Hü.”

Süpürgeci, hizmetini yapanlar Dede/Baba/Ana’nın gülbenginden sonra meydana niyaz eder yerlerine geçerler.

Tezekâr / briktar Hizmeti

ki can, su dolu sürahi (ibrik), le en ve havlu ile meydana gelirler. **“Hü!”** diyerek meydana e ilip kar ılıklı diz çökerler. Birbirlerinin ellerine üç defa, **“Hak Muhammed ya Ali!”** diyerek su döker ve havluyu birbirlerinin eline tutarak kurularlar. Sonra kendilerine en yakın candan ya da Dede/Baba/Ana’dan ba layarak, üç canın ya da ilk halkadaki canların ellerine su döker ve havlu tutarlar. En son cana su dökülürken **“Cem birli ine!”** denilerek bütün canların bu hizmetten nasiplenmesi sa lanır. Hizmet sahipleri dara durup u tercümanı okurlar:

“Destur-u Pir...”

“Arifler Hem Arı, Hem Arıtcıdır.”

Bu suyla yunduk arındık olduk pak

Cümlemize güzellikler versin Hak

Kırklar Meydanı’nda erler katında

Pirimiz ustazımız Selman-ı Pâk,

Allah Eyvallah, Hü!

Tüm Canlar:

“Hü!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Salman-ı Pak Pirimiz’in himmet ve safa

nazarları üzerimizde hazır ve nazır ola!

*Gelmi eri mi göz gönül katmı ola!
Hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola!
Dil bizden, nefes; Hümkâr Hacı Bekta
Veli'den ola. Gerçe e Hü!*

Gülbenginden sonra hizmet sahipleri meydana niyaz eder, yerlerine geçerler.

Delil /Çera Hizmeti

Çera ı uyaracak hizmet sahibi meydana gelir.

Gözcü:

“Marifete Hü!” der ve canlar edep-erkân olurlar.

Bazı yörelerimizde bacılar Fatıma Ana Darı’na durur, bazı yörelerde canlar edep-erkân oturur, kimi yörelerimizde ise tüm canlar çera için dara dururlar. Çera cı, çera ı meydana koyar. *“Hak Muhammed ya Ali!”* diyerek sa , sol ve önüne niyaz eder ve edep-erkân oturur.

Çera cı:

“Destur-u Pir...”

“ limden Gidilmeyen Yolun Sonu Karanlıktır.”

“Dü ünçe Karanlı ına I ık Tutanlara Ne Mutlu”

“Çera -ı ru en, fahr-i dervi an,

Himmet-i pirân, Pir-i Horasan,

Gerçek erenlerin demine, devranına Hü!”

“Hak Muhammed Ali!” birli ini temsilen **“Hak Muhammed ya Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!”** diyerek tek çera uyandırılır.

E er üçlü olarak uyandırılıyor ise;

İkinde:

“Ya Hak!”

kincisinde:

“Ya Muhammed!”

Üçüncüsünde:

“Ya Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli” diyerek uyandırılır.

Sonrasında; **“Ya Hak, ya Muhammed, ya Ali! Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!”** diyerek çera-ın soluna, sa ına ve önüne niyaz eder. Aya a kalkıp dara durur u düvazı okur:

*Çün çera ı uyandırdık ol Hüda'nın a kına
Seyyid-i kevneyn Muhammed Mustafa'nın a kına*

*Saki-i Kevser Aliyye'l Mürteza'nın a kına
Hem Hatice Fâtima Hayr-ü Nisa'nın a kına*

*ah Hasan Hulki Rıza ah Hüseyin-i Kerbelâ
Ol mam-ı Etkiyâ Zeynel Aba'nın a kına*

*Hem Muhammed Bakır ol kim Nesl-i pâk-i Mürteza
Ol imam Cafer-i Sâdık Rehniüma'nın a kına*

*mam-ı Musa-i Kazım ser firaz-ı ehl-i Hak
Hem mam-ı Ali Rıza Esfiya'nın a kına*

*ah Taki ve Ba Naki hem Hasaniü'l askeri
Ol Muhammed Mehdi-i Sahip Liva'nın a kına*

*Pirimiz Hünkârımız Bekta Veli'nin a kına
Ha re-dek yanan yakılan â ıkan'ın a kına*

“Allah Eyvallah, Hü!”

Canlar:

“Hü!” der.

Dede/Baba/Ana:

**“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah”
Ak amlar hayrola, hayırlar fethola, erler
defola!**

nkârlar mat, canlar abat ola!

Meydan aydın, gönüller ad ola!

**Cabir Ensar Pirimiz'in hüsn-ü himmeti ve safa
nazarları üzerimizde ola!**

Gelmi eri mi göz gönül katmı ola!

Hak erenler cemi cümlemize birlik, dirlik vere!

**Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli!**

Gerçek erenlerin demine Hü!”

Zakir: (Bu gülbengle birlikte zakir, üç düvaz okur)

*Hata ettim Hüda yaktı delili
Muhammed Mustafa yaktı delili*

*Ol Ali Aba'dan Haydar-ı Kerrâr
Aliyyel Murtaza yaktı delili*

*Hatice tül Kübra Fatıma Zehra
Ol Hayr-ü Nisa yaktı delili*

*Hasan'ın a kına girdim meydana
Hüseyn'i Kerbela yaktı delili*

*mam Zeynel, mam Bakır-ı Cafer
Kazım Musa Rıza yaktı delili*

*Muhammed Taki'den hem Ali Naki
Hasanü'l Askeri yaktı delili*

*Muhammed Mehdi-i sahib-i zaman
E i inde ayet yaktı delili*

*Bilirim günahım hadden a ıptır
Hünkâr-ı Evliya yaktı delili*

*On ki mamlardan bu nur **Hatayi**
ir-i Yezdan Ali yaktı delili"*

*

*Ali'm Hasan Hüseyin Zeynel-i Bakır
Cafer Kazım Musa Rıza'ya zikir
Taki Naki Askeri Mehdi'ye ükür
brahim'in dest-i demanı Haydar*

*

*Muhammed Mustafa hem Murteza'yi
Hatice Fatıma Hayr-ü Nisa'yi
ah Hasan Hüseyin Zeynel Aba'yi
Bakır Cafer Kazım Musa Rıza'yi*

*Taki Naki Askeri Mehdi Liva'yi
On Dört Masum-u Pak Pir-i sefayı
Sev bunları eyle hem ilticayı
Dilersen **Hürremi** derde devayı*

Zakir: (Sazın üzerine hafif e ilir)

“Diyelim Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Telimiz gül, dilimiz bülbül ola!

***Nefeslerimiz Kırklar Meydanı'nda söylenen
nefeslere kaydola!***

Hizmetlerimiz kabul, muratlarımız hâsıl ola.

Alnımız ak, gönlümüz pak ola!

***Hak Muhammed Ali a kına uyarılan çera ın
aydınlı ı daim ola!***

***Hak erenler, cümlemizi ilmin ı ı ından ayır-
maya!***

***Dil bizden, nefes Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola!***

Gerçek erenler demine Hü!"

Çeracı meydana niyaz eder, delili yerine koyup erkândaki yerini alır.

Böylece meydan açılmı olur ve meydan kurbanın getirilece i ekilde hazırlanır.

Kurban Hizmeti:

Kurban; “Dinin buyru unu veya bir ada ı yerine getirmek için kesilen hayvan” olarak tanımlanmaktadır.

Alevi-Bekta i inancında ise ‘kurban kesmek’ yerine ‘tı lamak’ kavramı kullanılır.

Bâtını anlamda ise asıl kurban; yola ikrar veren, nasip alan, musahip olan ve görgüden geçen canların, kendisini Yol’a adamasıdır.

Cemlerde canlı bir hayvanın tı lanması yerine sofraya serilip, lokma verilmesi veya kurban de erinin dergâh, cemevi, vakıf, dernek ya da ihtiyaç sahiplerine ba ı lanması ekinde de gerçekleştirilebilir.

Tı lanacak kurban meydana getirilmeden önce meydanın kirlenmemesi için bir bez serilir. Kurbanı kurbanın solunda durarak, sa ön aya ını ku-

lak ve göz hizasına getirip, dara durur. (Kurbana tuz yalıtılması, su verilmesi, boynuzlarına elma takılması vb. uygulamalar da yapılabilmektedir.)

Uygulama gelenekte bu ekilde yapılmakta iken, günümüz ko ullaında kentlerdeki cemevlerinde kurbanların gülbengleri önceden verilerek tı lanıp hazırlanmaktadır.

Dede/Baba/Ana, canlardan kurban sahipleri için rızalık ister. Canlar rızalık gösterdikten sonra kurban gülbengini verir.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Yedi kat yerde, yedi kat gökte, ar ta/kür te,
levhi kalemde, on sekiz bin âlemde kendini
her nesneye nak eyleyen ve varlı ını Âdeme
bah eyleyen Hak a kına, kurbanlar kabul
muratlar hâsıl ola!*

*Cümle cem erenlerinin dildeki dilekleri gönül-
deki muratları verile!*

*Yola teslimi rıza olup, özünü kurban edenlerin
Hak erenler yardımcısı, gözcüsü, bekçisi ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli!*

*Dil bizden nefes ah-ı ehid-i Kerbelâ’dan
ola! Gerçe e Hü!”*

Kurban meydanda serbestçe dola maya bırakılır.

Her iki durumda da, cemde zakirler tarafından üç kurban düvazı okunur.

*Akil ermez Yaradan'ın sırrına
Muhammed Ali'ye indi bu kurban
Kurban olam kudretinin nuruna
Hasan Hüseyin'e indi bu kurban*

*mam'ı Zeynel'in destinde idim
Muhammed Bakır'ın dostunda idim
Cafer'i Sadık'ın postunda idim
Musa Kazım Rıza'ya indi bu kurban*

*Muhammed Taki'nin darında idim
Aliyye'l Naki'nin nurunda idim
Hasanü'l Askeri sırrında idim
Muhammed Mehdi'ye indi bu kurban*

*Aslı ah-ı Merdan Güruh-u Naci
Hakikate ba lı bu yolun ucu
Senede bir kurban talibin borcu
Pir-i tarikata indi bu kurban*

*Tarikattan hakikate ereleler
Cennet-i alaya hülle sereler
Muhammed Ali'nin yüziin göreleler
Erenler a kına indi bu kurban*

*ah Hatayi'm eder bilir mi her can
Kurbanın üstüne yürüdü erkân
Tırna ı tesbihtir kanı da mercan
On ki mam'a indi bu kurban*

*

*Ali'm Hasan Hüseyin Zeynel-i Bakır
Cafer Kazım Musa Rıza'ya zikir
Taki Naki Askeri Mehdi'ye üküür
brahim'in dest-i demanı Haydar*

*

*Muhammed Mustafa hem Mürteza'yı
Hatice Fatima Hayr-ü Nisa'yı
ah Hasan Hüseyin Zeynel Aba'yı
Bakır Cafer Kazım Musa Rıza'yı*

*Taki Naki Askeri Mehdi Liva'yı
On Dört masum-u pak Pir-i sefayı
Sev bunları eyle hem ilticayı
Dilersen **Hürremi** derde devayı*

Zakir: (Sazın üzerine hafif e ilir)

“Diyelim Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

**“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetlerimiz kabul, muratlarımız hâsıl ola!**

Hak Muhammed Ali, katarından, didarından ayırmaya!

Â ıkların, sadıkların, yanıkların, uyanıkların hüsn-ü himmeti, ke f-i kerameti ve safa nazarları üzerimizde daim ola!

Kurbanlarımız Hak Muhammed Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli katında kabul ola! Dil bizden, nefes ah-ı ehidan, Hüseyini Kerbelâ'dan ola!

Gerçe e Hü!"

Gözcü:

"Dâr çeken didar göre, erenler sefasına ere!" der.

Dardaki ve edep-erkânlı canlar rahat otururlar. Kurban meydana getirilmi se, tı lanmak üzere kurbancıya teslim edilerek dı arıya çıkarılır.

Kurbancı:

"Hak Muhammed Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli a kına, kurbanımız, kabul ve makbul ola!" diyerek kurbanı tı lar.

Tı lanan kurban, lokmacılar tarafından hazırlanıp pi irilir, cem sonunda lokma olarak meydana getirilir.

DAR ERKÂNI

Gözcünün **“Marifete Hü!”** demesiyle birlikte; hizmet sahibi manevi anlamda ölmeden önce ölmeyi, kul hakkından yunup arınmayı, aklanıp paklanmayı simgeleyen temiz bir çar afı¹, katlanmı bir e-kilde koltu una alarak meydana gelir, dara durur.

Hizmet sahibi:

“Destur-u Pir..”

“Cem erenlerinin huzurunda yunacak, arınacak, Hakk’a yürüyen..... canımızın vekili olarak meydana gelecek olan canlar için serilecek bu post, hakikat meydanı ola!

Cem birli ine, sohbet sırlı una, u ur açıklı ına Allah Eyvallah, Hü!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Hak erenler katında hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola!

Hakk’a yürüyen canımız için meydana gelecek canların postu kadim ve daim ola!

¹ Cemde, meydana serilen arınmayı ve ölmeden ölmeyi simgeleyen; bazı yörelerde seccade, çar af, dö ek de denilen post kastedilmektedir. Bazı yörelerde kefeni temsil eden bir beyaz çar af da pençeden veya tarikten gecen canların üstüne örtülür

***Hak Muhammed Ali, Hünkâr Hacı Bekta
Veli Dergâhı'ndan bizleri ayırmaya!
Nefes Pir'den ola. Gerçe e Hü!"***

Dede/Baba/Ana'nın gülbenginden sonra hizmet sa-
hibi çar afı meydana serer, dört kö esine;

"Hak Muhammed Ya Ali!"

"Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!"

Dedikten sonra postun ortasına;

Gerçek erenler demine Hü!"

Diyerek niyaz eder ve yerine geçer.

Rehber; Hakk'a yürüyen canın, varsa musahibini
ya da vekil olacak yakınlarını meydana ça ırır.
Meydana gelen vekil canlar niyaz ettikten sonra;
ikrarlı olanlar postun üzerinde olmayanlar postun
dında, dara dururlar.

Rehber:

***Elimiz erde, yüzümüz yerde,
Özümüz Dar-ı Mansur'da
Hak Muhammed Ali yolunda
Erenler meydanı Pir divanındayız,
Canı kurban, teni tercüman,
Hakk'a yürüyen..... canımızın canına
beden olmak üzere dile geldik, bile geldik.
Bu canımızdan a rınmı , incinmi , alaca ı,
verece i olan, hak talep eden varsa yol ile yol-***

dayız. Allah Eyvallah!” diyerek dardaki canların tercümanı olur.

Dede/Baba/Ana:

“Erenler, canlar!

Hepiniz dilli ba lısınız. Dâr-ı Mansur’da duran canları duydunuz. Hakk’a yürümü olan canımızın vekili olarak, ne haktan kaçır ne de hakkımızdan geçeriz kavliyle sizlerden rızalık talep ederler;

Allah Eyvallah mı?

Bildi iniz, duydu unuz ve tank oldu unuz dünyalı a dair bir mü kül varsa, dile gelin bile gelin!

Cemi cümleliz, Hakk’a yürüyen canımıza bütün maddi ve manevi haklarınız için rızalık veriyor musunuz?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Rızalık veriyor musunuz?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Rızılık veriyor musunuz?”

Canlar:

“Razıyız!” derler.

Hakk’a yürüyen candan varsa alaca 1, verece i ya da iste i olan, meydana çıkar. Mü küller hallolur, mü kül yoksa:

Dede/Baba/Ana:

Hazırdaki canlar rızalık verdiler. Burada olmayıp ba ka bir zaman ve ba ka bir yerde herhangi bir can sizden hak talep ederse,

Hak’tan kaçmayıp onların da hakkını verip rızalıklarını alaca ınıza, Allah Eyvallah mı?”

Dardakiler:

“Allah, Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

“Allah Eyvallah mı? ”

Dardakiler:

“Allah, Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

“Allah Eyvallah mı?”

Dardakiler:

“Allah, Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

“Eyvallah!”

Ba kalarının bilmedi i ama sizlerin bildi i, tanık oldu u bir mü küll varsa, bunun gere i-ni de yolumuza göre yerine getirece inize;

Allah Eyvallah mı?

Dardakiler:

“Allah, Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

“Verdi iniz bu ahdi ikrarı bozmayaca ınıza dair Hak Muhammet Ali Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli ahit olsun mu?”

Dardakiler:

“Olsun!”

Dede/Baba/Ana:

“Üçler, be ler, yediler, kırklar ahit olsun mu?”

Dardakiler:

“Olsun!”

Dede/Baba/Ana:

“Erenler, evliyalar, â ıklar, sadıklar ve hazırda bulunan canlar da ahit olsun mu?”

Dardakiler:

“Olsun!”

Dede/Baba/Ana:

*“Hak erenler alınan rızalıkları verilen ikrarları kabul ve makbul eyleye,
Cümlemizi katarından didarından ayırmaya,
Dilde dilekler, gönülde muratlar hâsıl ola!
Eksiklikler tamama yazıla!”*

Rehber:

*“Canı dilden bel ba ladım evliya erkânına
Hamdülillah yine durdum pirimin divanına
Cümle kusurlarımı elime alıp geldim!
Sı ınmı ım erenler lütfuna, ihsanına,
Hü, Allah Eyvallah!”*

Dede/Baba/Ana:

“Canı bedeninizle Hak erenlere teslimi rıza olup niyaza varınız!” der.

Pençe-i Âli Abadan/Tarik’ten geçmek üzere Hakk’a yürüyen cana vekil olan canlardan musahibi ya da en yakını, Dede/Baba/Ana’nın önünde, niyaza varıp. Dede/Baba/Ana bir eliyle niyazdaki canın ba parma ından tutar. (El ele, el Hakk’a olunur.)

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah... Allah...”
Hü! Allah, Hü Eyvallah!*

*Secde haktır âdeme
Seyrangahız âleme
El ele el Hakk'a dedik
Geldik bu deme!"*

derken di er eliyle Dede/Baba/Ana pençesini (elini/ tariki) niyazdaki canın sırtına koyarak;

*Hal erenler halidir,
Yol erenler yoludur,
Gafil olmayın canlar,
nen ustaz elidir!
El bizden, pençe;
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli'den ola!
Hak Muhammed Ya Ali,
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!"* diyerek,
cana üç kez pençe/tarik çalar.

Pençeden/tarikten geçen can ve di er dardaki canlar tekrar ayakta dara dururlar.

Rehber ya da Dede/Baba/Ana:

*Ta elest bezminde hakkın verdi i cümle kula
Kavl-i ikrâr ahd-i misak üzre gitmektir yola*

*Ali evladı Ali'den eyleyip tecdidi ahd
Ehl-i Naci'den olan, her maksuda vuslat bula*

*Mustafa ve Murtaza evladını candan sevip
Hünkâr'ın yolunu süren ehli tarike a k ola.*

**Gönül birli iyle, Hakk'a yürüyen can için diye-
lim:**

“Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hak Muhammed Ali'nin birli ine,
Hünkâr Hacı Bekta Veli'nin Pirli i'ne,
Gerçek erenlerin demine,
Hakk'a yürüyen.....canımızın
devri daim/devri asan ola.
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, On ki mam, On
Dört Masum-u Pak,
On Yedi Kemerbest'in, Kırkların, erenlerin, ev-
liyaların, himmetleri daim ola,
Hak erenleri geride kalanların gözlerinden
ya , duvarlarından ta dü ürmeye,
Kötülerin errinden zalimin zulmünden, görü-
nür görünmez kazalardan ve belalardan uzak
eyleye,
Yollarını yolsuza, pirsiz, u ursuza u ratmaya,
Yanan ı kları sönmeye,
Açık kapıları kapanmaya,
Ye il yaprakları solmaya,
Akan pınarları kurumaya,
Hakk'a yürüyen.....canımız
daima gönlümüzde ola,

*Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli,*

Gerçekler demine Hü!”

Dardaki canlar, “*Cümle cem erenlerinin a k-ı niyazı!*” diyerek, meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Hizmet sahibi tarafından post/çar af katlanarak toplanır. “*Sırrı sır etmek*” anlamında; varsa oca a yoksa Dede/Baba/Ana’nın postunun altına üç kez “*Nur ola, sır ola!*” diyerek hafifçe silkelenir.² Daha sonra hizmet sahibi postu koltu unun altına alarak dara durur.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetler kabul muratlar hasıl ola!
Edilen hizmetten bedenlere sa lık dola!
Hizmet pirinin hüsn-ü himmeti üzerinizde
daim ola. Gerçe e Hü!”* der.

Hizmet sahibi dı arıya çıkar, ayak de medik bir yere postu/çar afı çırpar, dürüp yerine koyar.

Gözcü:

“Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere!” der.

²**Silkelemek;** Cemde özünü meydana koyan canların, sırrının sır edilmesi anlamındadır.

Canlar rahat oturur. Duruma göre “**E ik-be ik yoklaması**”³ yapılır ya da “**seyran**” denilen 10–15 dakikalık ara verilir. Aradan sonra canlar meydana-
daki yerlerini alırlar. Oturdukları yere gelip dara dururlar, biliyorsa canlardan bir tanesi, bilmiyorsa gözcü, a a ıdaki tercümanı okur:

Gözcü:

*“Uzak gittik yakın geldik,
Cümle kusuru özümüzde bildik!
Kem bizden kerem erenlerden
Eksik bizden tamam erenlerden
Hakk’a Eyvallah dedik!
Erenlerin darına durduk!
Allah Eyvallah!”*

Dede/Baba/Ana:

“Ne gördünüz, nerden gelirsiniz erenler?”

Dardaki Canlar:

“Hak gördük Hak’tan geliriz erenler!”

Dede/Baba/Ana:

*“Hak gören gözler yad olmaya,
Darınız dar, gördü ünüz didar ola!”*

³E ik-Be ik Yoklaması; ihtiyacı olanların ihtiyaçlarını giderebilmesi için verilen aradır.

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Seyranlarınız sefa ola!
Hak sefanızı daim eyleye,
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, On ki Sadr-ı
Velayet, On Dört Masum-u Pak, On Yedi
Kemberbest’in, Kırklar’ın a kına,
Erenlerin, evliyaların, â ıkların ve sadıkların
a kına,
Dilde dilekler gönülde muratlar verile!
Gerçeklerin demine Hü!”

E er seyran esnasında deyi düvaz okunup semah edildi ise hizmet sahiplerine gülbengi verilir.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf ola,
Semahlar Kırklar Semahı ola!
A ıkların sadıkların yanıkların uyanıkların
himmeti üzerinizde ola!
Diliniz bülbül, gönlünüz gevher ola!
Hak Muhammed Ali Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli kabul eyleye!
Gerçe e Hü”

Darda duran canlar niyaz ederek yerlerine otururlar.

Alevi-Bekta i-Kızılbâ yolunda tüm süreklerde cem içerisinde dolu/dem alınmakta iken, bazı yö-

relerimizde zaman içerisinde dem hizmeti kaldırıldı , kimi yörelerimiz ve sürelerimizde ise aynen yürütülmektedir. Dem/Dolu hizmetinin ne şekilde yürütüleceği erkânın sonunda yer almaktadır. Dem/Dolu hizmeti, Miraçlama öncesinde yapılır. Dem/Dolu hizmeti olmayan cemlerde doğrudan Miraçlamaya geçilir.

Miraçlama⁴

*Mirâç okudu Cebrail
Muhammed Mustafa mâhi
Hak emrine oldu kail
Eyledi hem azm-i râhi*

*Gaipten yandı bir çırak
Çünkü yakın oldu irak
Cebrail getirdi Burak
Bindi ol Habibullâh'î*

*Burak kadem bastı ar e
Eri ti fevk ile fer e
Hak kâdirdir cümle i e
Eyledi bu gez-nigâhî*

⁴Farklı miraçlamalar; “*Geldi Cebrail ça ırdı* Ya da *Hak Muhammed Mustafa’ya*” eklinde bulunan miraçlamalardan birisi okunabilir.

*Bir nidâ eri ti Hâk'tan
Yâ Muhammed in Burak'tan
Göz kama ır erer-nâk'tan
Müminlerin Kiblegâhî*

*Yolda ı rast geldi bir ir
Yâ nedir bu i e tedbir
Hâtemini a zına vir
Sundu iki cihân âh'î*

*Çıktı sidr-el Müntehayâ
Eri ti il-a nihayâ
Kavu tu sırr'ı Hüda'yâ
Seyretti Cemâlullah'î*

*Onda gördü bir nev-civân
Yüzü ems-i mâh-i tâbân
Cemâline oldu hayrân
Nazar kıldı âl-Allah-î*

*Sordu doksan bin kelâmı
Hak ile nîk-nâmı
Bir dem eyledi ârâmı
Bu ne sırdır yâ lâhi*

*Gaipten geldi ye il el
Verdi sî-pâre engûr asel
O demde gördü bir mahfel
Selman'ın ey'en Lillâhî*

*Ayaküstü kalktı server
Oldu gönlü gözü enver
Sır ile oldu münevver
Dedi bu Hikmet lâh'î*

*Oldu mirâcın mübârek
Hak kıldı Kur'ân tebârek
anına Levlâk-e Levlâk
Padi âhlar padi âhî*

*Vardı kırkların cemine
Oturdu Hak makamına
Hü! dedi gerçek demine
Dem be dem Resûlullâh'î*

*Buyurdu ol nur-u vahit
Size arma an bu tevhit
Cümlesi de oldu sâcîd
Zikretti Kelâmullâh'î*

*Kırklar bir dolu içtiler
Can ile ba tan geçtiler
Cezbe-i A k'a dü tüler
Ettiler kırklar semahı*

“*Ayaküstü kalktı server*” denince canlar hep birlikte aya a kalkarlar.

“*Oturdu Hak makamına*” dizesi okunurken canlar edep-erkân otururlar.

“*Hü! dedi gerçek demine*” derken herkes meydana e ilir, niyaz olur ve do rulur, aynı anda: “*Hü!*” derler.

“*Cümlesi de oldu sâcîd*” dizesi okunurken semahçılar hızlı çark eklinde semaha kalkarlar.

*Gözleri kurretü'l ayn
Ali bîn Hasan Hüseyin
mâm Zeyne'l Âbidîn
Gürûh-u nâcî güvahî*

*mâm Bâkır mâm Ca'fer
Kâzım Mûsa Rızâ server
ah Takî ba Nakî Asker
Muhammed Mehdî penâh'î*

*Atâ-bah eyle lûtfundan
Dûr eyleme rahmetinden
Mahrûm koyma efkatinden
Gedâ Feyzi⁵ pür-günâh'î*

Semah dönüldükten sonra, semahçılar saf olurlar. Â ıklar ba larını hafif e er ve “*Hü! A k-ı muhabbetle, sıdk-ı sevdıyla diyelim Allah Allah!*” derler.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf ola,
Semahlarımız Kırklar Semahı ola!
Rehberimiz ilmin ı ı ı, yardımcımız Hak ola!
Dil bizden nefes; Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola. Gerçe e Hü!”*

⁵ **Feyzi:** Feyzullah Çelebi (1811–1878)

Dede/Baba/Ana'nın gülbenginden sonra, semahlar üçe tamamlanır.⁶

Semah (A ırlama)

*Ba ım açık yalın ayak yürüttün
Sen merhamet eyle lebb-i balım yar
Yüre imi ceviz gibi çürüttün
Senin a kın büktü kadd-i dalım yar*

*Çektirme cefalar yandırma nara
Yitirdim aklımı oldum divane
Kö e-i vahdette koyma avare
Darü'l aman Cemalettin Veli'm yar*

***Sıtkı** yakma ömrün kıyl-u kâl ile
Hazine bulunmaz kuru fal ile
Yırtık gömlek ile eski al ile
Daha böyle nasıl olur halim yar*

Semah (Yürüme)

*Kerbelâ çölünden sökün mü geldin
Ne yaman firkatli ötersin turnam
mam Ali katarına uyarak
Kırkların Semahın tutasın turnam*

⁶ Semahlar yörelere göre farklı olabilir.

*Kırklar senin ile bilebilir bile
Yediler hizmetin ol mail ola
Ol Hızır Nebi de yardımcın ola
Güruh-u Naci'ye yetesin turnam*

*Evvel bahar yaz ayları do anda
Semah tutup gökyüzüne a anda
Yavru ahin tellerine de ende
Ali'm dost dost diye ötesin turnam*

*Ali'nin avazı sende bulundu
Ne yaman ötersin ba rım delindi
Ol Pir'den bir haber al da gel imdi
Gönlümün gamını atasın turnam*

***Dedemo lu** durmu hattini yazar
Oturmu a devin bendini çözer
Mecnun Leyla için çölleri gezer
Can ver ki canana yetesin turnam*

Semah (Yeldirme/Çark-ı Pervaz)

*Derdim ondur çün dokuzun
Diyemem a yara ben
Sekizinde kaldı aklım
Yedide avare ben*

*Çün altısı bende ise
Be te çekmenem elem
Dörtte Hüda'm lütfeylerse
Üçte bulam çare ben*

*Der Nesimi çün bu gönül
kiden hali de il
Ol sebepten gece gündüz
Yalvarırım bire ben*

Zakir:

“*Hü!*” der. Semahçılar saf olup dara dururlar.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf ola,
Semahlar Kırklar Semahı ola!
Noksanlar tamam, gönüller abad, yardımcımız
Hak ola!
Seyir için olmaya Hak için ola!
Seksen bin Urum erenleri, doksan bin Horasan
pirleri, zahir-batın, hazır-gayb erenlerinin,
Abuzer Gaffari ve Fatıma Ana'nın hüsn-ü him-
metleri, ke f-i kerametleri üzerimizde hazır ve
nazır ola!
Dil bizden, nefes; Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola, Gerçeklerin demine Hü!”*

Semahçılar meydana niyaz eder, üçleme tamamlanmak üzere semaha devam edilir.⁷

⁷Yeni semaha kalkacak olan canlar var ise oldukları yere niyaz edip semaha katılırlar. Genelde üç semah yapılmakla birlikte istenirse gönüller semahı vb. semahlarla be , yediye de tamamlanabilir.

Semah

*Bismi ah Allah Allah
Hü Allah Hü Eyvallah
Secde Hak'tır Âdem'e
Seyrangahız Âlem'e
El ele el Hakk'a dedik
Geldik bu deme*

*Kurbanlar tı lanıp gülbeng çekildi
Gaflet uykusundan uyana geldim
Dört kapı sanca ı anda dikildi
Üryan büryan olup meydana geldim*

*Evvel e i ine koydum ba ımı
çeri aldılar döktüm ya ımı
Erenler yolunda gör sava ımı
Can ba feda edip kurbana geldim*

*Ol demde uyandı batın çera ı
Rehberim boynuma bend etti ba ı
Üç adım ileri attım aya ı
Koç kurban dediler inana geldim*

*Dört kapı selamın verip aldılar
Pir'in huzuruna çekip geldiler
El ele el Hakk'a olsun dediler
Henüz masum olup cihana geldim*

*Pirim kula ıma eyledi telkin
ah-ı Velayet'e olmu uz yakın
Mezhebim Cafer-i Sadıkü'l metin
Allah dost Eyvallah peymanaya geldim*

*Yüzüm yerde özüm darda durmu am
Muhammed Ali'ye krar vermi em
Sakahüm hamrini anda görmü em
çip kana kana mestane geldim*

*Yolumuz On ki mam'a çıkar
Mür id'im Muhammed Ahmed-i Muhtar
Rehber'im Ali'dir sahip Zülfikar
Kulundur **ahi'**ya divana geldim*

(Yeldirme- Çark-ı Pervaz)

*ah-ı Merdan huruç etti
Düldüle oldu süvari
Mazlumun carına yetti
Ali'm saldı Zülfikârı*

*Bir Hacı Bekta var idi
Ali misali er idi
Münkirler görmez kör idi
Yürüttü cansız duvarı*

*Muhittin kaydadı ta tı
Gel beri gel Tanrı dostu
Bu idi sözümün kasti
Hak'tan ayrı bilme yâri*

Semahçılar saf olup dâra dururlar.

Zakir:

“Hü, diyelim Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Semahlar saf ola,

Çarkı pervaz turna misali dönülen semahlar

Kırklar Semahı ola!

*Abuzer Gaffari ve Fatıma Anamızın himmeti
üzerimizde hazır ve nazır ola!*

Semah eden kollar, dar çeken dizler,

Hak diyen diller a rı acı görmeye,

Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı

Bekta Veli!

Gerçe e Hü!”

Semahların bitiminde semahçılar Gözcü ile birlikte meydana edep erkân otururlar. Tevhit okunur.

Tevhit

*Hak bizi mahrum eyleme
Kurulsun ulu divanlar
Canımızı serimizi
Vermeye gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

*Esti muhabbet yelleri
Kokusu sarmı illeri
Cennet ba ının gülleri
Dermeye gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

*Muhammed Ali Pirimiz
Kimseye çıkmaz sırrımız
Gönüllerdir yerimiz
Kalmaya gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

Pir Sultan’ım El’aman
*ah’tan gele bize ferman
Güzel Pir’den derde derman
Almaya gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

Zakir:

“Gönül birli iyle diyelim, Allah Allah!” ya da
“A kı muhabbetle sıdkı sevdıyla diyelim, Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
**Tevhid-i ibadet, Hak ile muhabbet Hak katın-
da halk gönlünde kabul ola!**

*Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, On ki Sadr-ı Ve-
layet, On Dört Masum-u Pak, On Yedi Kemer-
best'in, Kırkların a kına
Erenlerin, evliyaların, â ıkların ve sadıkların
a kına,
Dilde dilekler gönülde muratlar verile!
Gerçeklerin demine Hü!*

Semaçılar önce birbirleriyle niyazla ır, sonra da meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Sakka Hizmeti

Sakka Suyu da ıtılması için Sakkacılar ellerinde birer kap su ve bardaklar ile meydana gelir, dara durarak “*Destur-u Pir, Hü!*” der ve tercümanlarını okurlar:

*Selam olsun mam Hasan ah Hüseyin'e
Ve mam Hasan ah Hüseyin'in evladına!*

*Lanet olsun mam Hasan, ah Hüseyin'i katledenlere
Ve katledenlerin izinden gidenlere!*

*Lütfuna muhtacız bize eyle ihsan ya Hüseyin!
Derdimize senden derman, derman eyle ya Hüseyin!*

*Gayriye muhtaç eyleme a ıkânı el aman
Sen medet mürvet kıl bize her vakit her an ya Hüseyin!*

*Sad Hezaren lanet olsun ol sapıtmı güruha
Ki ehî kıldılar onlar seni canan ya Hüseyin!*

*smi Pak'ın hürmetine zikredeni koyma zulmette
Ver muradın gözü kan-ya a layanın ya Hüseyin!*

*zninle su getirdim a kına vermek için
A kınla içenlere kıl ab-ı hayat ya Hüseyin!*

Ya da bunun yerine;

*“Âdem Suretinde Olan Herkes, Âdem De ildir!”
“Adalet Her te, Hakk'ı Bilmek Ve Gözetmektir!”*

*“Zalimin Zulmüne Kar ı Çıkmamak,
Mazluma Yapılacak En Büyük hanettir!”*

*“Zalimle Birlikte Varlık çinde Ya amaktansa,
Zalimlere Kar ı Durarak Ölmek Yüceliktir!”
diyen ah Hüseyin'e ve bu u urda canını feda
eden, asılan, kesilen, derisi yüzülen tüm canlara
a k olsun!*

*O canlar a kına bir su getirdim. Dertlere derman,
içenlere ab-ı hayat olsun!*

Sakkacı/Sakkacılar:

*“Bir yudum su veririm,
Kerbelâ' da ser verenler a kına,
ah-ı ehid-i Kerbelâ,
ah Hüseyin a kına”*

diyerek, Dede/Baba/Ana'dan itibaren bütün canlara ya da üç cana birer yudum su içirirler. (Bardaklara pay edilerek de da ıtılabilir.) Sakkacılar mey-

dana gelir, kendileri de birbirlerine birer yudum içirir, sonra dara dururlar.

*“Su hayattır, bu suyu ah Hüseyin’e ver-
meyen Yezid’e ve izinden gidenlere lanet olsun!”*

*“Kerbelâ’ da su içmeden can verenler a kına,
Gözüm ya ın sebil ettim ah Hüseyin a kına!”*

diyerek, üç cepheye canların üzerine su serper, tekrar dara gelir, *“Hü, nefes pirdedir!”* derler:

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

*Hak Erenler cümle canları katar-ı Ehlibeyt’ten
Güruh-u Naci’den ayırmaya!*

*Saki-i Kevser Aliyye’l Murtaza, hizmetlerimizi
Divan-ı Dergâhı’na kaydeyleye,*

*Bir yudum içenin, bir damlası üzerine dü enin
Hak Erenler, dilde dileklerini, gönülde
muratlarını vere!*

*Hizmet sahiplerinin hizmeti kabul, muratları
hasıl ola!*

*Dil bizden nefes; ah-ı ehid-i Kerbelâ’dan ola.
Gerçeklerin demine Hü!”*

Lokma Hizmeti

Lokmacı/Sofracı, sofrayı alır, meydana gelir ve u tercümanı okur:

“Destur-u Pir...”

Evveli Hak diyelim, kadimi Hak diyelim.

Geldi Ali sofrası,

Hak versin, biz yiyelim!

Demine Hü diyelim!

Ol Hak ulu, sofrada dolu,

Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!

Hak Muhammed ya Ali.”

Sofra meydana serilir, lokmalar gelir, bütün cem erenleri adına birkaç cana lokma da ıtıldıktan sonra;

Lokmacı:

Erenler, canlar,

Göz nizam, el terazi

Da uttuk bu niyazı

Her can hakkına oldu mu razı?

Canlar:

“Razıyız!” diye, rızalık verdikten sonra,

Lokmacı:

“Lokmalarımızın kabulüne gönül birli iyle diyelim, Allah Allah!” der.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Lokmalar kabul muratlar hasıl ola!

Pi irip yetireni, sofraya getireni,

***Hak saklaya, Hızır bekleye!
Hak; sofrayı kucaktan, bereketi bucaktan,
Evladı ocaktan eksik eylemeye,
Lokmalar arta eksilmeye, ta a dökülmeye,
Lokma hakkına, evliya keremine, cömertler
cemine, gerçek erenler demine Hü!”***

Sonra Dede/Baba/Ana, herhangi bir cana ah lokmasını verip; “***Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...***” der. Canlar, lokmalarını yemeye başlar. Bu arada lokmacılar canlardan nasip alma anlamına gelen;

***Sofra aldım destime,
Hakk’tan himmet isterim!
Cümle cem erenlerinden
Nasip kısmet isterim!***

Tercümanını okur, canlarda kendilerine verilen lokmalardan nasip/pay verirler. Bu paylardan ve hazırdaki lokmalardan cemi arzulayıp gelemeyenlere, hasta, yaşlı ve engelli olanlara, nasip gönderilir.

Lokmalar yendikten sonra;

Dede/Baba/Ana:

***“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hak kabul eyleye, Pir bereketini vere,
Arta eksilmeye ta a dökülmeye,***

*Bir yedik Hak Erenler bin vere,
Kazananların gadalarına belalarına kalkan ola!
Dil bizden nefes; Hünkâr'dan ola!
Gerçe e Hü!"*

Sofra toplandıktan sonra;

Gözcü:

"Marifete Hü!" der, meydana gelir, dara durur.
*"Hakk'a yürüyen canımız.....için
yürüttü ümüz erkânın Hak katında kabulüne,
gönül birli i ile diyelim Allah Allah!"* der.

Dede/Baba/Ana:

"Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah..."
Hizmetler kabul, muratlar hasıl ola!
*Hakk'a yürüyen canımızın devri daim/devri
asan ola!*
Hak erenler cümlemizin gözcüsü, bekçisi ola!
hanelerimize huzur dola,
Güruh-u Naci katarından ayırmaya,
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin a kına,
On ki Sadr-ı Velayet, On Dört Masum-u Pak,
On Yedi Kemberbestlerin a kına,
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli'nin a kına,
Dilde dilekler, gönülde muratlar verile!
Dil bizden, nefes Pir'den ola!
Gerçe e Hü!"

Süpürge Hizmeti

Cem mühürlenmeden/birlenmeden önce süpürge hizmeti tekrar yapılır, gülbengi verilir.

Çera Sırlama

Çera cı: (meydana gelir)

*“Batın oldu çera nur-u Ahmet,
Zahir oldu ems-i mah-i Muhammed,
Nur ola sır ola, nur ola sır ola, nur ola sır
ola!”* diyerek ba ve i aret parmaklarıyla çera ı sırlar.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Cabir Ensar Pirimiz’in himmetleri üzerimizde
hazır ola!
Hizmet sahibinin hizmeti kabul, muradı hasıl
ola!
Hak Muhammed Ali a kına çera umuz sır ola,
gönüllere nur dola. Gerçe e Hü!”*

Gözcü:

“Marifete Hü!” der, hizmet sahipleri ile birlikte meydana gelir, dara durur:

*“Hakk’a yürüyen canımız için
yürüttü ümüz hizmetlerin kabulüne diyelim
Allah Allah!”* der.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetlerimiz kabul muratlarımız hâsıl ola,
Hazır-gaib, zahir-batın cem erenlerinin gül
cemallerine a k ola,
Eyledi imiz hizmetlerden bedenlerimize sa -
lık, hanelerimize dirlik dola,
Hizmet Pirlerimizin himmetleri ve safa nazar-
ları üzerimizde hazır ve nazır ola,
Kadıncık Ana halda ımız, Bozathlı Hızır yolda-
ımız ola,
Hakk’a yürüyencanımızın
devri daim/devri asan ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali,
Gülbeng-i Pir Hünkâr Hacı Bekta Veli!
Gerçe e Hü!”

Hizmet sahipleri tekrar meydana niyaz olur, dara durur. Dede/Baba/Ana; tecellâ-temenna gülbengini okur:

“Özür-niyaz teslim-rıza, tecella-temenna, ka-
pıları açık ola!
Niyaza inen ba lar, Hak diyen diller, dar çe-
ken dizler, cümle azayı cevahir bedenler, a rı
acı görmeye,
Dil bizden nefes; Pir'den ola!
Gerçe e Hü!”

Hizmet sahipleri tekrar meydana niyaz eder yerlerine geçerler.

Dardan ndirme Erkânının Mühürlenmesi

Dede/Baba/Ana:

Erenler canlar,

Hakk'a yürüyen canımız için yürütülen hizmetleri tamamlamı oluyoruz.

Cümle canların göçmü lerinin, devri daim/devri asan ola,

Eksiklikler tamama yazıla.

“Desturu Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Oturan, duran, pir ve civan, arife nazar,

Gerçe e Hü!

Sırrı sır edenin, i ine gücüne varanın, evine

varıp, kovsuz gıybetsiz yastı a ba koyanın,

demine devranına Hü!

Gözcü:

“Dar çeken didar göre, erenler sefasına ere!”

Dardan ndirme erkânı/muhabbeti/cemi mühürlenmi /birlenmi olur.

Kırk Lokması

Dardan indirme/Dar Erkânı yürütülemeyecek (ikrar vermeme , nasip almama , musahibi olmayan) ancak, Yol'a gönül verme Hakk'a yürüyen canlar için, kırkinci günü ya da farklı bir zamanda "**Rızalık Lokması**" da denilen "**Kırk Lokması**" hizmeti yapılır.

Hizmete başlamadan önce Hakk'a yürüyen can ile ilgili bir konuma yapılır. Dede/Baba/Ana/Ehil Kisi, Hakk'a yürüyen canın yakınlarını yanına çağırarak hazırda bulunan canlardan varsa mükülünü hallederek rızalık alır. Sonrasında üç nefes bir düvaz okunur. Gülbenkten sonra lokmalar da ıtılır. Lokmalar için destur verilir. Lokma yendikten sonra gülbeng ile bu hizmet mühürlenerek tamamlanır.

Dem/Dolu Hizmeti

Cemin, genellikle ikrar/görgü/musahiplik ikrarı/dar erkânlarının tamamlanmasından sonra, saki ya da sakiler, cem canları ile cemal cemale oturur, hizmet sahipleri dolularını getirip dara dururlar.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
“Hizmetler kabul muratlar hâsıl ola!
Meydana gelen dolular Hak dolusu
Kırklar badesi ola!
Bereketiniz gâni, nasibiniz gür ola!
Dil bizden nefes Sultan-ı Evliya’dan ola!
Gerçe e Hü!” der.

Canlar doluları sakilere teslim eder, meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Sakiler destur aldıktan sonra önce kendileri birer katre dolu alır, sonra da Dede/Baba/Ana’dan balamak üzere canlara dolu sunar. İlk dolu, gülbenğinin verilmesinden sonra alınır.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
“Dolularımız dolu ola!
Yardımcımız Ali ola!
Dolularımız birlik beraberlik dolusu ola!
Gitti i yerler gam kasavet görmeye!

***Nur ola sır ola
Destur doluya
Kerem-i evliya
Gerçe e Hü!”***

Sessizlik içerisinde ikinci ve üçüncü dolular paylaşılr, üçüncü doluyu sunarken saki elindeki dem kadehine bakıp:

“Destur-u Pir... ”

“Kadeh seni, bade seni

Verir miyim yade seni

Münkirin ne hakkı var ki

Zerre kadar tada seni!” diyerek canlara sunar.

Üçüncü doludan sonra dolu alan canlara ***“A k olsun!”*** denir. Dolu alan canlar da ***“A kın cemale olsun!”*** ya da ***“A kırmız cemale olsun!”*** diyerek cevap verirler.

Zakirlere destur verilir. Bir üçleme/deste ba larlar.

***Ey zahit araba eyle ihtiram
nsan ol terk eyle bu kıyl-ü kali
Ehline helaldir na ehle haram
Biz içeriz bize yoktur vebali***

***Sevap almak için içeriz arap
çmezsek oluruz düçar-ı azap
Senin aklın ermez bu ba ka hesap
Meyhanede bulduk biz bu kemali***

*Kandil geceleri kandil oluruz
Kandilin içinde fitil oluruz
Hakkı göstermeye delil oluruz
Bakar kör olanlar görmez bu hali*

*Sen münkirsin sana haramdır bade
Bekle ki içesin öbür dünyada
Bahs açma **Harabi** bundan ziyade
Çünkü bilmez haram ile helali
**

*Bana sual sorma, cevap mü küldür
Her sırrı ben sana açamam hocam
Hakk'ın hazinesi darı de ildir
Cami avlusuna saçamam hocam*

*Kayd-i âhiretle dü mem mihnete
Ben burda memurum imdi hizmete
Hayvan otlatırken gidip cennete
Sana hülle donu biçemem hocam*

*Miracı anlatma e ek de ilem
Bildi in kadar da melek de ilem
Günahkâr insanım ördek de ilem
Bu a ır gövdeyle uçamam hocam*

*Halka korku verme velvele salıp
Dünya ve âhiret bu köhne kalıp
Ben softa de ilem cübbemi alıp
maret imaret göçemem hocam*

*Ölümden ürker mi tez ölen kimse
Çoktan mazhar oldum ben hak nefese
Bu demi sürerken ecel gelirse
imi bırakıp kaçamam hocam*

*arabı men etme, o de il hüner
A ıkım bâdesiz pek ba ım döner
Gönlümde muhabbet ate i söner
Özrüm var, sade su içemem hocam.*

*Nâr-ı cehennemi önüme serme,
Günahımı döküp kaygular verme,
Kitapta yerini bana gösterme,
Ben pek o yazıyı seçemem hocam*

***Feylesof Rıza'yım dinsiz anlama
Dini ben ö rettim kendi babama
Her ipte oynadım cambazım amma
Sırat köprüsünü geçemem hocam***
*

*Evvelden bade-i a k ile mestiz
Yerimiz meyhane, mescit gerekmez
Saki-i kevserden kandık elestiz
Kuran-ı natık var sâmit gerekmez*

*Cennet irfan imi remzini bildik
Ba-i bismillahtan dersimiz aldık
Cemâl-i dilberi a ikâr gördük
Cennetteki huri gılman gerekmez*

*Gelmi iz cânânın asitanına
Sıtk ile sarıldık dost demanına
Canla ba koymu uz a k meydanına
Hayvan kesmek gibi kurban gerekmez*

*Bize lâzım de il müftü fetvası
Ehl-i a k olanın var â inası
Ademi hor görüp olmayız asi
Secdeden ar eden eytan gerekmez*

*Biliriz mevlayı vicdanımızda
Allah a ikârdır seyranımızda
Ku dili okunur irfanımızda
Arabî Farisî lisan gerekmez*

*Yürekte gizlidir bizim derdimiz
Taklide ba lanmaz hiçbir ferdimiz
Nefsimiz iledir daim harbimiz
Cahil-i nadanla kavga gerekmez*

***breti** nâdanla etme ülfeti
Dost kapısın bekle, eyle hizmeti
Anlamak istersen ilm-i hikmeti
A ktan ba ka din ve iman gerekmez*

Dede/Baba/Ana; söylenen deyi lerden yola çıkarak bir muhabbet kapısı açar. Bitiminde bir dolu daha da ıtılır. Dem birlemesinden önce de hizmet sahipleri (ikrar veren/görgüden geçen/dar hizmetinde

bulunan canlar) dârdan indirme erkânı yürütülmü göçmü lerini anarak onlar için dolu alırlar. (krara ba lı olmayan/görgüden geçmemi /Hakk'a yürü- dükten sonra dardan indirme erkânı yapılmamı ki- iler için dolu alınmaz, isim anılmaz.) Bu dolu alındıktan sonra, zakirlere destur verilir ve zakirler deme ili kin bir güzelleme deyi ini söylerler.

*Güzel ahtan bize bir dolu geldi
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver
Hünkâr Hacı Bekta Veli'den geldi
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im bir de bana ver)*
*Payım gelir erenlerin payından
Muhammed neslinden Ali soyundan
Kırkların ezdi i engür suyundan
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im bir de bana ver)*
*Beline ku anmı nurdan bir kemer
çmi em doluyu yüre im yanar
Herkes sevdi inden bir dolu umar
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver.
(Bir sen iç sevdi im bir de bana ver)*
*Herkes sakisini tanır sesinden
Pirimin nefesi beni has eden
Selman'ın ke küliün doldur bu sudan
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im bir de bana ver)*

*Senin a ıkların kaynayıp co tu
Kaynayıp co anlar serinden geçti
Sefil Kul Hüseyin'im bir dolu içti
Bir sen iç sakiya bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im bir de bana ver)*

Bu dem güzellemesinden sonra; arzu eden canlara son birer dolu verilir, a a ıdaki gülbengle dem birlenir.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
“Dem dem-i Hayder,
ahbaz-ı Kalender!
Nur ola sır ola
Dertlere derman ola
çenler ifa bula
Elde bulunan dolular demin birli ine,
Muhabbetin daimli ine, alınmı ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünekâr Hacı
Bekta Veli'nin demi devranı yolu erkânı yü-
rüye!
Dil bizden nefes Pir'den ola!
Gerçe e Hü!”*

Bu gülbengten sonra saki/sakiler ellerine birer dolu alıp dara dururlar, rızalık tercümanını okurlar.

Saki:

*“Destur-u Pir...”
Sakiyi sak Selman-ı Pak!
Ahmet-i Muhtar Haydar-ı Kerrar!
Artık aldık eksik verdik
Eksik aldık artık verdik
Cümle kusuru özümüzde bildik
Kem bizden kerem erenlerden
Eksik bizden tamam erenlerden
Medet mürvet kapısındaız!
Allah Eyvallah!”*

Dede/Baba/Ana: (Canlara hitaben)

*“Erenler, Canlar!
Sakiler özlerini dara çekip sizden rızalık ister-
ler, Saki canlardan ho nut ve razı mısınız?”*
diye üç kez sorar.

Canlar her sorunun ardından *“Allah Eyvallah!”* diyerek rızalık gösterirler.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetler kabul muratlar hâsıl ola!
Dolu sunan eller dar çeken dizler
Hak diyen diller a rı acı görmeye*

***Kızıl Deli, Ak Yazılı, Sarı Saltık sultanların ve
cümle erenlerin hüsn-ü himmeti ve safa na-
zarları üzerinizde hazır ve nazır ola!
Sakiyi Kevser Aliyye'l Murtaza katarından, di-
darında ayırmaya,
Dil bizden, nefes Sultan-ı Evliya'dan ola!
Gerçe e Hü!***

Bu gülbengin sonunda sakiler ellerindeki doluyu alır, dolu tası, kadeh ve lokma tabaklarını kaldırır- lar. Sunulan demi herkes almak zorunda de ildir. Kadehi alır, duda ını de dirip iade edilebilir. Cemlerde hiç bir ekilde kendini kaybedecek dere- cede dem verilmez ve alınmaz. Demin payla tırıl- masının sorumlusu saki/sakilerdir.

Hizmetin tamamlanmasının ardından Miraçlamaya geçilir.

...

Cemde On ki Hizmet Sahiplerinin Görevleri

Dede: Sercem de denilir, cemi yönetir.

Rehber: Görgüsü yapılanlara ve ceme katılanlara yardımcı olur.

Gözcü: Cemde düzeni ve sükûneti sa lar.

Çera cı-Delilci: Çera ın yakılması, meydanın aydınlatılması ile görevlidir.

Zakir-Â ıklar: Deyi /Düvaz/Mıraçlama söyler, genellikle üç ki idir. Saz çalarlar.

Ferra : Çar/süpürge çalar, gerekirse rehberine yardım eder.

Sakka- briktar: Sakka ve el suyu da ıtır.

Sofracı-Kurbancı-Lokmacı: Kurban ve yemek i lerine bakar.

Pervane-Semahçı: Semah yapanlar.

Peyik-Haberci: Cemi kom ulara haber verir.

znikçi: Cemevinin temizli ine ve düzenine bakar.

Bekçi: Cemin ve ceme gelenlerin evlerinin güvenli ini sa larlar, beklerler.

Yol Diliyle (Sözlük)

Abad: Mâmur, en.

Ab-ı hayat: Ebedî hayata sebep olan hayat suyu. Ölümsüzlük suyu. Bâtını anlamda: cemlerde da ıtılan, içilen Sakka suyu ve dem.

A yar: Nefsî duygular.

Ahd: Verilen söz, yemin.

Ahd-ı ikrar: Verilen söze ba lılık yemini.

Ahd-i misak: Kal-ü belâ'daki anla ma.

Arâm: Yerle me, karar kılma, e le me.

Ar : Gökyüzü. Yedinci ve en üst gök katı! Hakk'ın isim ve sıfatlarının ortaya çıkma, belirme yeri.

Asel: Bal.

Asitan: Büyük dergâh. Bâtını anlamda Hakikat Meydanı/ Pir'in huzuru

A k-ı niyaz: A kla ba lanma. Yol dilinde: selamlama.

Âta: Hakk'a yürümü olan can.

Avaz: Ses.

Azm-i râh: Yola gitmeye karar vermek.

Babagan süre i: Alevi-Bekta i-Kızılba inancı içerisinde, kendilerini Hacı Bekta Veli'nin yol evladı olarak tanımlayan sürek.

Ba-i bismillah: Hallac-ı Mansur, her eyin özünün, tüm çizgilerin ana temelini, bulunamayan gizli tek nokta oldu u- nu savunur. O nokta ki: besmele'deki "b" harfinin altındaki noktadır. Ve o nokta için Hz. Ali: "b'nin altındaki noktayım." diye i aret buyurur.

Batın: ç, gizli.

Bend: Ba .

Bend Olmak: Ba lanmak.

Ber karar: Kararlı.

Bezm: Meclis.

Bile: Beraber

Burak: Hz. Muhammed'in Miraç'a çıkarken bindi i at. Ruhü Hakk'a götüren a k

Büryan: Pi mi , olgunla mı

Çar: Çarıma.

Cemal: Yüz güzelliği, zahiri ve bâtni güzellik. Hakk'ın lütuf, ihsan ve rıza sıfatlarının karışılması.

Cezbe: Vecd; Tanrısal bir duygunun etkisiyle kendinden geçme durumu.

Çelebi süresi: Alevi-Bektaşî-Kızılbaş inancı içerisinde Hacı Bektaş Veli soyundan geldiğine inanılan Çelebilere bağlı sürek.

Çera -ı ruhen: Aydınlatan çerağ.

Çırak/Çerağ: Yakılan kandil, çıra, mum ya da lamba.

Çün: Zira çünkü mademki.

Dal: A acın gövdesine ba lı kollarından her biri. *Bâtını anla-
mı;* nandı ı yola talip olan, do rudan ayrılmayan, yoldan
kopmayan.

Dar: Cem'de; görgüden, sorgudan geçecek olan ya da dava-
lı/davacı olan canların sorgulanmak üzere meydanda belli bir
pozisyondaki duru u. (Fatıma Ana Darı, Fazlı Darı, Mansur
Darı, Nesimî Darı)

Dâr-ı Mansur: Dara acında asılarak katledilen Hallac-ı
Mansur'dan esinlenerek yaratılan bu kavrama göre Alevi-
Bekta i-Kızılba yoluna ikrar veren can, Mansur gibi yol
u runa ölümü göze almı demektir. Cem meydanında asılır
gibi ellerin yanda sallandırılması bu hali simgeler.

Dedegân Süre i: Alevi-Bekta i-Kızılba inancı içerisinde
ocaklara ba lı sürek.

Dem: Anadolu Alevi-Bekta i-Kızılba inancında alınan dolu,
bade, mey.

Deman/Damen: Etek.

Dest: El.

Destigir: Elden tutan, yardımcı, kurtarıcı.

Didar: nşan yüzü, çehre *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;*
Cem ve muhabbet erkânında didar görme/cemal cemale mu-
habbet etme/ lahi güzelli i seyretme.

Dört kapı: Alevilikte Yol' un, eriat-Tarikat-Marifet-Hakikat
a amaları.

Dûr: Uzak, durdurma, mani olma.

Düçar-ı Azap: Azaba u ramı , yakalanmı , çaresiz kalmı .

Düvaz: On ki mamların isimlerinin sırasıyla yer aldı ı
Alevi-Bekta i inancının yansıtıldı ı deyi ler.

Düldül: mam Ali'nin atının adı.

Dü künlük: *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında* yola ikrar
veren canın, yolun yasakladı ı suçlardan birini i lemesi du-
rumunda, Cem erenleri kararı ile yol dı ına çıkarılması.

Edep-erkân olma: Cem esnasında hizmetler yürütülürken, canların oturu biçimini düzeltmesi için yapılan uyarı

Ehl-i tarik: Yol ehli. Yola ba lı olan.

El ele el Hakk'a: Alevi-Bekta i-Kızılba yolunda, talip, rehber, pir ve mür idin gönül birli i ile Hakk'a ula masını ifade eder.

Elest bezmi: *Tasavvufta;* Elest meclisi. Tanrı'nın ruhları toplayarak “*Ben sizin Rabb'iniz de il miyim?*” diye sordu u ve kabul edenlerin “*belâ*” (*evet*), etmeyenlerin “*lâ*” (*hayır*) yanıtını verdi i an ve yer. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* Cem'de Yol'a verilen ikrar.

Engûr: Üzüm.

Enver: Çok parlak, çok güzel.

Erkân: Sürek, yol, kurallar.

Esfiya: Kemâlet, velayet ve ilim sahibi.

Eza: Eziyet, i kence.

Fah-i dervi an: Dervi lerin ba 1, büyü ü/üstadı.

Fasık: Hakk yolundan çıkmı olan.

Fer : Yeryüzü.

Fevk: Üst, yukarı.

Firkat: Ayrılık. Dosttan, sevgiliden ayrılmak.

Gayb: Gizli olan. Görünmeyen. Belirsiz.

Gedâ: Fakir.

Görgü: *Alevi-Bekta i- Kızılba inancında;* Yol'a ikrar veren canın yılda bir özünü dara çekerek canlarla rızala masıdır.

Gülbeng: Alevi-Bekta ilikte dua.

Gürûh-u Naci: Kurtarılmı topluluk (Ehlibeyt bendeleri).

Güvâh: ahit.

Hâbibullâh: Tanrı'nın sevgilisi. (Hz. Muhammed)

Hâsıl: Husule gelen, ortaya çıkan.

Ha re-dek: Sonsuza dek.

Hat: Çizgi, Ferman, Buyruk.

Hâtem: Yüzük.

Hikmet: Bilinmez ey, felsefe, Hakk'a uygun dü en söz.

Himmet-i pirân: Pirlerin yardımı.

Hülle: Belden a a 1 ve belden yukarı olan iki parçadan ibâret olan elbise. Cennet elbisesi. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* krar-Görgü-Musahip ceminde; yola ikrar veren, görgüden geçen ve musahip olan canların, cemde özünü dara çekip canlardan rızalık alması, arınması/paklanması hali.

Hurûç: Meydana çıkma.

Hüsn-ü himmet: Gönülden, içten yapılan yardım.

krar: Saklamayarak açıkça söyleme, bildirme, benimseme, onama, kabul, tasdik. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* yolun kurallarına ba lı kalınaca ina dair verilen söz ve karar.

lânihâya: Varılabilecek en son yer, makam, mekân, huzur.

lm-i Hikmet: Sır, gaye, dü ünçe bilgisi, felsefe ilmi.

Kaddi dal: Beli bükülen.

Kadem: Ayak.

Kadim: Sürekli, daima.

Kadim ikrar: Ezeli ikrar Elest-û Bezm'inde verilen söz.

Kaim: Sa lam, muhkem, sıkı.

Kân: Bir eyin kayna ı, membaı. Hazine.

Kanun-u evliya: Evliya kanunu, Yol kuralları.

Kavl-i ikrar: *Tasavvufta;* Elest-i bezm'inde ruhların tutmak ve unutmamak üzere verdi i söz. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* krar verip yola giren canın, yolun kurallarına ba lı kalaca ını, rızalıkla kabul etmesi ve söz vermesidir.

Ke f-i keramet: Keramet sahibi olan.

Ke kül: Dervi lerin ve dilencilerin kabı

Kıyl-u kal: Dedikodu.

Kö e-i vahdet: Birlik makamı, birli e erme, Hakkı özünde bulma.

Kuran-ı Natık: Konu an/canlı Kuran, nсан-ı Kâmil (ah'ı Merdan Ali)

Kurban tı lamak: *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* "kurban kesmek" yerine kullanılan ifade. Büyük ve küçükba hayvanlar kurban olarak tı lanabildi i gibi kimi durumlarda horoz da Cebrail kurbanı olarak tı lanmaktadır.

Kurretü'l ayn: Göz nuru.

Kuvve-i Abdalan: Abdalların gücü, manevi nüfuzu.

Kürs: *Tasavvufta;* Gö ün yedinci katındaki Tanrı makamı. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* “ nсанı Kamil” olanların erdi i makam.

Kü ad-ı meydan: Cem'de meydanın açılması.

Leb: Dudak.

Levh-i kalem: *Bâtını anlamda*; olacakları önceden yazan kalem.

Levlak'e levlak: Tanrı'nın Hz. Muhammed'e, *Levlâk'e levlâk lema Halâktü-l eflâk* (Sen olmasaydın yeri gö ü yaratmazdım, var etmezdim) ekinde hitabı.

Liva: Sancak.

Mah: Ay.

Mahfel: Toplantı yeri, görü ülecek yer.

Mâh-i tabân: Parlak ay, parlayıcı.

Mail: Meyilli. Hevesli. stekli.

Maksut: Maksat.

Mat: Yenilmek, kaybetmek.

Mercan: Denizin dibinde a aç gibi geli en, denizden çıkarıldı ında ta la an renkli canlı nesnedir. *Muhabbet erkânında* nсан-ı kâmillerin kelimeleri/sözleri.

Mersiye: ah Hüseyin ve Kerbelâ ehitleri ile Yol uluları için yazılan/söylenen deyi , a tı.

Mihr: Güne .

Mihr-i kan: Güne gibi, güne in kayna ı.

Mirâç: Yukarıya çıkma, yükselme.

Miraçlama: Hz. Muhammed'in miraç yolculu unu ve dönü ünde Kırklar Meclisine katılı mını anlatan nefes ve deyi ler.

Muhip: Seven, sevgi besleyen, a kla ba lanan

Musahip: *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında*; evli iki çiftin "yol karde i" olarak birbirlerine ba lanmaları.

Münevver: Aydınlatılmı , nurlandırılmı .

Münkir: nkâr eden,

Münteha: Sona ermi , sonlanmı olan. Son, uç.

Mürvet: nsaniyet, iyilik sevme, cömertlik.

Mü kü: Engel, güçlük, zorluk *Yol dilinde*; halledilebilecek sorun.

Naci Güruh-u: Kurtarılmı topluluk. (Ehlibeyt bendeleri).

Nev-civan: Taze, genç, delikanlı.

Nigâh: Bakı .

Nik-nâm: Namı iyi olan, ünü iyi olan.

Niyaz: stek, dilek.

Nur-u Vahit: nsan, Tanrı, Evren. Hak, Muhammed, Ali
birli inin ı ı ı; Tanrının ı ı ı!

Penâh: Sı ınak; Sı ınılacak yer.

Peñçe-i Ali Aba: Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin (Ehlibeyt)

Peyman: *Alevilikte* söz (ikrar) veren/hizmet duası alan ki inin pir huzurunda darda durma hali.

Pir-i Horasan: Horasan Pir-i Hacı Bekta Veli

Pür: Çok.

Râh: Yol.

Rehnüma: Yol gösteren. Kılavuz.

Sacid: Secde eden, alnını yere koyan.

Sad hezaren: Yüz bin defa.

Sadr-ı Velayet: Velilerin ba 1. Gönüllerin velisi.

Sakahüm hamri: Tasavvufta sakinin sundu u a k arabı.

Saki-i Kevser: Kevseri sunan. (Ali).

Samid: Sessiz, cansız.

Serfiraz: Ba mını yukarı kaldıran, yükselten. Benzerlerinden üstün olan.

Sidret-ül Münteha: En son a ama, daha sonrası olmayan du-
rak. Miraç'ta Hz. Muhammed'in vardı ı son merhale.

Seyyid-i kevneyn: ki âlem Seyyidi (Muhammed).

Sib: Elma.

ad: Sevinçli, memnun, en, bahtiyar.

ah-ı Merdan: Mertlerin ahı, Ali.

ah-ı Velayet: Veliler ahı, Ali.

ek: üphe, Güman.

ems: Güne .

erer-nâk: Kıvılcım, kıvılcımlı. Gözün bakmaya tahammül edemeyece i yakıcı aydınlık, parlaklık. Ate saçan, kıvılcım saçan.

ey'en lillah: Allah için, Hak için bir ey isteme.

îr: Arslan (*Arapça*); Süt (*Farsça*)

Tarik: Yol.

Tebârek: Hak mübarek etsin, kutlu olsun anlamında dua.

Tecdid-i ahd: Ahdini/ikrarını yenilemek.

Tecella: Hakkın Âdem'de tecelli etmesi, görünmesi inancı.

Tecelli: Ortaya çıkma, görünme.

Telkin: Ö ü t verme, nasihat etme, kula a duyurulan söz.

Temenna: Hakk'tan istekte, dilekte bulunma.

Teslim-i rıza: Rızalıkla yola teslim olmak, ba lanmak.

Tevhit: Birlik, birleme, Bütün varlık âleminin Tanrı'da bir oldu una inanma.

Tevhid-i ibadet: Gönülleri birleyerek Hak için yapılan ibadet.

Turap: Toprak.

Uçmak: Cennet.

Ülfet: Konu mak, dostluk, arkadaşlık, cana yakın olma.

Üryan: Çıplak/ Dünya varlığına meyli olmayan, saflık, temizlik.

Velvele: Gereksiz telaş, gürültü, heyecan.

Vuslat: Erişmek, kavuşmak (*Tasavvuf*) Hakk'a ulaşmak

Yezid ü Mervan: Yezid ile Mervan.

Zahid: (*Zahiri*) dinin yasak ettiği şeylerden uzak kalan, buyruklarını yerine getiren.

Zahir: Aikâr, görünen, bilinen.

Zulmet: Karanlık.